

NAJSTAREJŠA SLOVENSKA REVIJA, KI ŠE IZHAJA

# PLANINSKI

U E S T N I K

5  
2019



**40 let  
prvega vzpona  
po Zahodnem  
grebenu na  
Mount Everest**

SPD  
1893  
PLANINSKA  
ZVEZA  
SLOVENIJE



9 770350 143400 8

3,90 €

## IZ PLANINSKE ZALOŽBE – AKCIJA

### PLANINSKI ZEMLJEVID ŠALEŠKA DOLINA Z OKOLICO 1 : 50 000

Na planinskem zemljevidu Šaleška dolina z okolico 1 : 50 000 so poleg samoumevnih planinskih poti (posebej sta označeni obhodnici Slovenska planinska pot in Evropska pešpot E6) označena tudi številna plezališča, ki jih na tem koncu Slovenije res ne manjka, ter planinske kočice in ostali gostinski objekti. Označena so tudi večja parkirišča na izhodiščih priljubljenejših planinskih ciljev.

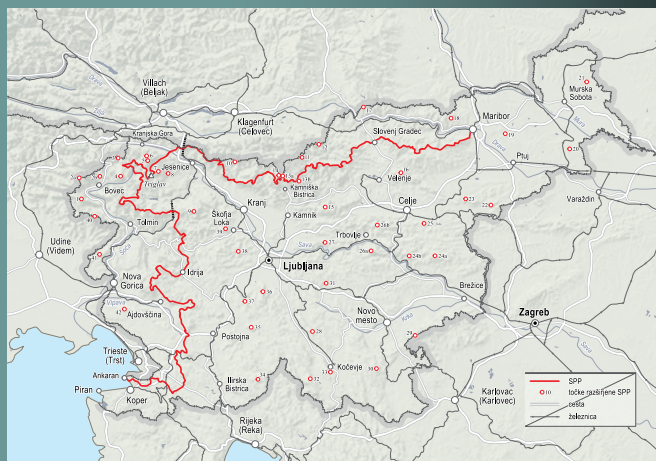
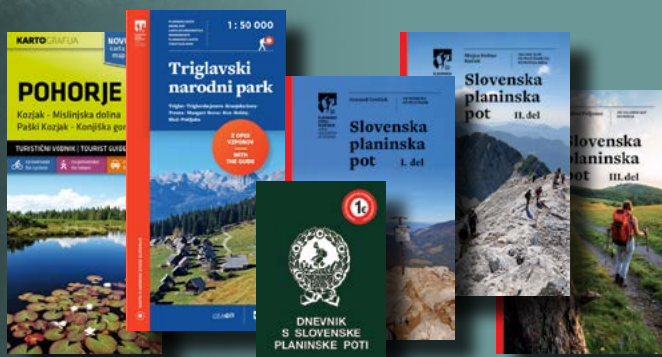
Format: 70 x 100 cm

**CENA: V času od 15. 5. 2019 do 15. 6. 2019 lahko zemljevid kupite po akcijski ceni s 50-odstotnim popustom: 2,43 €\* (redna cena: 4,86 €\*).**

\*DDV je obračunan v ceni. Stroške poštnine plača naročnik.



**-50 %**



### PO SLOVENSKI PLANINSKI PÓTI TUDI S PRSTOM PO ZEMLJEVIDU, NE LE PEŠ

Slovenska planinska pot je dolga in na njej je mnogo križišč in ovinkov. Že res, da nam pri izbiri prave smeri dandanes izdatno pomagajo raznovrstne elektronske naprave, a sleherni obiskovalec gora bi moral vedeti, da se brez zemljevida ne kaže odpraviti od doma.

K planinskemu zemljevidu spada tudi kompas, za boljšo pripravo doma pa priporočamo še ne pol leta staro trilogijo planinskih vodnikov po Slovenski planinski poti. Seveda ne gre brez Dnevnika s Slovenske planinske poti, z nakupom katerega prispevate/prispevam 1 € za obnovo Slovenske planinske poti. Lansko leto se je ta znesek ustavil pri skoraj petih tisočakah – hvala vam! Prijetno in varno planinsko popotovanje vam želimo!

## INFORMACIJE · NAKUP · NAROČILA

### PLANINSKA ZVEZA SLOVENIJE, PLANINSKA TRGOVINA PZS

NA SEDEŽU Ob železnici 30a, Ljubljana, v času uradnih ur (v ponedeljek in četrtek od 9. do 15. ure, sredo od 9. do 17. ure, petek od 9. do 13. ure; odmor za malico 10.30–11.00).

PO POŠTI p. p. 214, SI-1001 Ljubljana

PO TELEFONU 01 43 45 684 v času uradnih ur brezplačna telefonska številka 080 1893 (24 ur na dan, vse dni v letu)

PO FAKSU 01 43 45 691

E-NAROČILA [trgovina@pzs.si](mailto:trgovina@pzs.si) ali spletna trgovina PZS: <http://trgovina.pzs.si>

### SLOVENSKI PLANINSKI MUZEJ

Triglavska cesta 49, 4281 Mojstrana · telefon: 08 380 67 30 · faks: 04 589 10 35 · e-naročila: [info@planinskimuzej.si](mailto:info@planinskimuzej.si)

**IZDAJATELJ IN ZALOŽNIK:**

Planinska zveza Slovenije

ISSN 0350-4344

Izhaja petnajstega v mesecu.

Planinski vestnik objavlja izvirne prispevke, ki še niso bili objavljeni nikjer drugje.  
119. letnik



**NASLOV UREDNIŠTVA:**

Planinska zveza Slovenije

Uredništvo Planinskega vestnika

Ob železnici 30a, p. p. 214

SI-1001 Ljubljana

T: 01 434 56 90, F: 01 434 56 91

E: pv@pzs.si

www.planinskivestnik.com

www.pvkazalo.si

www.facebook.com/planinskivestnik

**ODGOVORNI UREDNIK:**

Vladimir Habjan

**UREDNIŠKI ODBOR:**

Emil Pevec (tehnični urednik), Marta Krejan Čokl, Zdenka Mihelič, Irena Mušič Habjan, Mateja Pate, Dušan Škodič, Tina Leskošek, Mire Šteinbuch

**ZUNANJA SODELAVCA:**

Andrej Mašera, Peter Šilak

**LEKTORIRANJE:**

Marta Krejan Čokl, Mira Hladnik, Vera Šeško, Sonja Čokl, Darja Horvatič (korektorica)

**OBLIKOVANJE:**

Mojca Dariš

**GRAFIČNA PRIPRAVA IN TISK:**

Schwarz print, d. o. o.

Tiskano na NEO MATT papirju, Triglav papir

**NAKLADA:** 5000 izvodov

Prispevke, napisane z računalnikom, pošiljajte po elektronskem mediju na naslov uredništva ali na elektronski naslov. Poslanih prispevkov ne vračamo. Uredništvo si pridržuje pravico do objave ali neobjave, krajšanja, povzemanja ali delnega objavljanja nenaročenih prispevkov v skladu s svojo uredniško politiko in prostorskimi možnostmi. Mnenje avtorjev ni tudi nujno mnenje uredništva in PZS. Kopiranje revije ali posameznih delov brez privolitve izdajatelja ni dovoljeno.

**Naročanje:**

Po pošti na naslov: Planinska zveza Slovenije, Ob železnici 30a, p. p. 214, SI-1001 Ljubljana, po elektronski pošti na naslov: pv@pzs.si ali po telefonu 080 1893 (24 ur na dan) in na naslovu: <https://clanarina.pzs.si/vestnik.php>.

MODRA ŠTEVILKA



Transakcijski račun PZS:

IBAN: SI56 6100 0001 6522 551

SWIFT: HDLSI22

DELAVSKA HRANILNICA D.D. LJUBLJANA

Naročnina 39 EUR, 63 EUR za tujino, posamezna številka 3,90 EUR. Člani PZS so upravičeni do 25 % popusta na letno naročnino Planinskega vestnika. Reklamacije upoštevamo dva meseca po izidu številke. Ob spremembi naslova navedite tudi stari naslov. Upoštevamo samo pisne odgovore do 1. decembra za prihodnje leto.

Izdajanje revije sofinancira Javna agencija za raziskovalno dejavnost Republike Slovenije (ARRS), št. pog. 630-183/2017-1.

Program informiranja o planinski dejavnosti sofinancirata Ministrstvo za šolstvo in šport RS in Fundacija za financiranje športnih organizacij v RS.

FS Fundacija za šport

**FOTOGRAFIJA NA NASLOVNICI:**

Jože Zupan malo pod vrhom Zahodne rame, v ozadju vršna piramida Everest Foto: Stane Klemenc

Uredništvo Planinskega vestnika skrbno preverja vse članke in točnost v reviji objavljenih opisov poti, ki praviloma vključujejo opozorila na nevarnosti in možne pasti obiskovanja gora. Žal pa je vsak opis vedno subjektiven, poleg tega se objektivne težave na terenu lahko spreminjajo iz dneva v dan, celo iz ure v uro. Zato uredništvo revije in Planinska zveza Slovenije ne moreta prevzeti nobene odgovornosti za morebitne poškodbe ali materialno škodo, ki bi jih utrpel kdorkoli zaradi hoje in plezanja po gorah po navodilih iz te revije.



## Delček spomina za zanamce

Spomin je čudna stvar. Moj je še posebej luknjast, kot kakšen ementalec. Vendar je zanimivo, da si človek nekatere stvari iz preteklosti kljub vsemu dobro zapomni. Tiste, ki so se mu usedle v srce, ki so mu pomenile nekaj več, ki so ga "stresle". Nikoli ne bom pozabil evforije, ki je vladala ob prvem človekovem pristanku na Luni. Sredi poletja smo čepeli pred črno-belimi zasloni in spremljali ta čarobni korak. Pa recimo prvega šolskega dne, rojstva otrok, tega ne pozabiš. In tudi tragičnih dogodkov. Dobro se spominjam torka, ko so je ponesrečilo pet kolegov, gorskih reševalcev na Turski gori. Za dan, ko se je ponesrečil Ayrton Senna – sem pač ljubitelj formule ena, še bolj pa dirk moto GP – natančno vem, kako je potekal, kje sem bil in kaj sem delal. Podobno kot v opisanih primerih nosim v spominu 13. maj 1979, ko sem še gulil študentske klopi. Če si "okužen" s hribi od mladih nog, tudi ne moreš drugače, pač spremljaš vse, kar se na tem področju dogaja, prebiraš literaturo, in tako je seveda še zdaj. Medijsko dogajanje, ki se je preneslo na nas, je trajalo več kot dva meseca – kot bi spremljali kakšno tekmo, tako napeto je bilo. Jim bo uspelo ali ne? Ob tolikšni množici odličnih alpinistov in tonah opreme? Držali smo pesti, in ko je končno prispela novica o uspehu, smo se veselili vsi. Čez dva dni pa je prišla še tragična vest o Ang Phujevem padcu in zaključku odprave. Vse razsežnosti odprave so se izkristalizirale šele po vrnitvi moštva, ki smo jo na Brniku spremljali kot prihod kakšne pomembne jugoslovanske reprezentance. Pa saj je tudi bila! Spomnim se, kako zavzeto sem še istega leta bral vse napisano o odpravi, na primer Kotnikov *Himalajski dnevnik*, *drama pod vrhom* v prilogi Večera – kot bi bral napet roman.

Danes je kar težko verjeti, da je minilo že štirideset let. Udeleženci so se postarali, mnogih med nami ni več. Vodstvo planinske organizacije se je odločilo, da bo to obletnico posebej proslavilo, Planinski vestnik je seveda del tega. Temo, ki smo jo pripravili, bi lahko zastavili tudi drugače. Pred desetimi leti smo se npr. pogovorili le z nekaterimi udeleženci. Tokrat pa smo povabili kar vse živeče, tako člane odprave kot spremljevalce. Precej se jih je odzvalo in v svojih prispevkih so obudili spomine na odpravo, pa tudi na čase po njej. O čem so pisali, naj pove le kratka izjava v elektronski pošti letoskega Sonje: "Sem se zelo potrudila. In zraven jokala in slavila! Bravo, Slovenci!" In res je tako. Ko bereš njihove misli, si ne moreš kaj, da ti ne bi prišle do srca. O tem "boju" z goro, v katerem so stali drug z drugim, vsi za enega, eden za vse. Nekdo je zapisal: "Ko pride prvi na vrh, bo to zmaga vseh!" O požrtvovalnem reševalnem posegu po vzponu druge trojice na vrh in pomoči kolegov, da so lahko sestopili. O izgubljenih priložnostih za vrh in nikoli uresničenih sanjah. Tudi to se bere kot napet roman.

Ko sem se za pripravo teme pogovarjal z več udeleženci, sem izvedel tudi marsikaj iz zakulisja, po toliko letih pa je čas za razkritje. Vsakdo je pač dogodke dojemal po svoje, in to je popolnoma razumljivo. Izbrani pristop na goro je najtežji od vseh, gora je stalno kazala zobe, bile so napetosti, a vse to prav nič ne zmanjšuje vrednosti vzpona, prej nasprotno. Odprava je delovala kot dobro utečen stroj, kar nam priznavata tudi Tom Hornbein – po njem je imenovan Hornbeinov kuloar, po katerem so naši sestopili – in Reinhold Messner v svoji kratki, a še kako povedni izjavi. Fantje, pa ne glede na to, do katere višine so prigarali, so lahko danes zares ponosni, da so bili člani te odlične ekipe, na opravljeno delo in na vrhunski dosežek, ki je rezultat prispevka vseh. Ta bo šel v zgodovino, za spomin, in tudi tale številka bo delček neponovljivega ohranila zanamcem.

Vladimir Habjan